

# Skriftlig spørsmål fra Jan-Henrik Fredriksen (FrP) til helse- og omsorgsministeren

Dokument nr. 15:1270 (2007-2008)

Datert: 12.06.2008

Besvart: 19.06.2008 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad



## Spørsmål

Jan-Henrik Fredriksen (FrP): En internasjonal godkjent undersøkelse av personer med nakkeskader for å avdekke bl.a. ligamentene i craniocervicalovergang gjennom MR er i dag i liten grad tilgjengelig i Norge. Dette tilsier at alle som får denne type skader ikke har et tilbud til undersøkelse i Norge og må dra til utlandet for å avdekke skader i ligamentene. Vi har i dag MR-utstyr flere steder som blir brukt til forskning. Hva vil statsråden foreta seg slik at pasienter i Norge med denne type skade kan bli undersøkt og behandlet i Norge?

## Begrunnelse

Å bli nakkeskadet i Norge oppleves for mange svært tragisk. Mange opplever å bli motarbeidet, og istedenfor å få undersøkelse, hjelp og behandling av helsevesenet så opplever mange å bli mistrudd, misforstått og regelrett motarbeidet. Instabile ledd i ryggen og i overgangen mellom hode og nakke kan i dag avdekkes i vesentlig grad gjennom MR-undersøkelse, dessverre så er det slik undertegnede erfarer i altfor liten grad tatt i bruk i Norge. For mange må undersøkelser og behandling foregå i utlandet, betalt over egen lommebok og med den vissheten om at norske retningslinjer ikke godkjenner en slik type undersøkelse og diagnostisering. Mangelen på bruk av MR i Norge er en årsak til dette, og det er tragisk å oppleve at unge mennesker som er blitt nektet MR-undersøkelse i Norge etter 5 år med plager og nedsettelse av funksjoner får påvist bruddskader i nakken ved undersøkelse i andre land. Vi har allerede MR-utstyr som blir brukt til forskning. Men det kan ikke være slik at intern faglig uenighet stopper pasientenes tilgang til undersøkelse og oppfølging. Hva som skjer med en person som ikke blir gitt undersøkelse,

diagnostisering og behandling er ikke vanskelig å forstå, vedkommende er utenfor helsesystemet, utenfor NAV-systemet og utenfor sosialsystemet.



## Svar

Sylvia Brustad: Representanten Jan-Henrik Fredriksen stiller spørsmål ved hvorfor pasienter med ligamentskader ikke får tilbud om MR-undersøkelse i Norge. Jeg har forelagt spørsmålene for Helsedirektoratet som mitt fagdirektorat. Helsedirektoratet opplyser at et undersøkelses- og behandlingsteam i Tyskland (dr. Volle og dr. Montazem), har ment å kunne påvise ligamentskader i craniocervicalovergangen ved MR-undersøkelse. Pasientene har blitt behandlet med innsetting av en stålplate som fikserer (avstiver) craniocervicalovergangen. Dr. Kråkenes i Bergen (røntgenolog) har også ment å påvise de samme skader i ligamentene ved MR som dr. Volle i Tyskland. Fagmiljøet i Norge har imidlertid stilt spørsmål ved kontrollmaterialet i Kråkenes sin undersøkelse, og det er derfor gjort en ny undersøkelse ved St. Olavs Hospital med en større kontrollgruppe. Undersøkelsen ved St. Olavs Hospital, som vil bli publisert i fagtidsskriftet *Spine* i senere år, kan ikke vise noen forskjell i MR-forandringene hos nakkeskadde og hos pasienter uten nakkeskade. Konklusjonen fra undersøkelsen ved St. Olavs Hospital er derfor at de forandringene dr. Volle og dr. Kråkenes finner i ligamentene i nakken ikke representerer båndskade som kan relateres til noen skade i nakken, men er signalforandringer på MR som ikke kan tillegges klinisk betydning. Det er ingen støtte i den medisinske verdenslitteraturen på at MR-undersøkelse av båndskader i cranicervicalovergangen er av diagnostisk betydning hos disse pasientene. Undersøkelsen og behandlingen norske og andre pasienter har fått hos de nevnte legene i Tyskland må derfor betegnes som eksperimentell. Helsedirektoratet opplyser videre at det ikke er noen undersøkelse, verken i Norge eller i utlandet, som kan være til hjelp ved diagnostisering av disse pasientene. Det er ikke på grunn av manglende kapasitet at disse pasientene ikke har fått MR-undersøkelse av cranicervicalovergangen i Norge, men begrunnelsen er at funnene ved en slik undersøkelse ikke kan tillegges diagnostisk betydning. Til orientering har Helsedirektoratet blitt bedt om å gjennomgå behandlingstilbudet til pasienter med kroniske nakkeskader i Norge. Dette med spesielt blick på hvordan det er mulig å komme videre og å oppdatere kunnskap om diagnostikk og behandlingsmetoder på feltet.